

Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ust. z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.).

A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Smolarz na lata 2023-2032

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o *lasach* (Dz.U. 2022 poz. 672 ze zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U. 2022 poz. 916 ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz.U. 2022 poz. 2409 ze zm.),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* Dz.U. 2022 poz. 840 ze zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2022 poz. 2556 ze zm.),
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.),
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej* (Dz.U.1992, Nr 67, poz. 337),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w *sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu* (Dz.U.2012 poz.1302),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz.U.2014 poz.1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz.U.2014 poz.1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U.2016 poz.2183),
- Instrukcji Urządzania Lasu (Zarz. nr 55 DGLP z dn. 21.11.2011r.),
- Zasadach Hodowli Lasu (Zarz. nr 53 DGLP z dn. 21.11.2011r.),
- Instrukcji Ochrony Lasu (Zarz. nr 57 DGLP z dn. 22.11.2011r.),
- Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej (Zarz. nr 21 DGLP z dn. 23.12.2019 r.),
- wytycznych Komisji Założeń Planu (KZP) i Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG).

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i średniookresowe oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności;
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych Typów Drzewostanów (TD);
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów średniookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikro-siedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego przez odpowiednie projektowanie użytkowania rębego;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia założonych celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były ustalenia Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu opracowania wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania – z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych;
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;

- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średniego okresu odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Drugim etapem wariantowania *Planu* były terenowe prace urządzeniowe, podczas których ustala się granice wyłączeń taksacyjnych, określa elementy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wyłączenia. Podczas prac terenowych:

- przeprowadzono konsultacje między taksatorami a leśniczymi ze szczególnym naciskiem na projektowane wskazania gospodarcze;
- przeprowadzono konsultacje między wykonawcą *Planu* a kierownictwem nadleśnictwa;
- organizowano robocze narady terenowe z udziałem kadry nadleśnictwa, wykonawcy *Planu*, przedstawicieli wydziałów merytorycznych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Szczecinie w celu wypracowania kierunków postępowania w planowaniu urządzeniowym.

Powołana komisja do kontroli i odbioru robót przeprowadziła końcowy odbiór prac terenowych, podczas którego w dyskusji na gruncie zdecydowano o przyjęciu jednego z wariantów postępowania proponowanych przez wykonawcę *Planu*.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem cięć rębnych, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych zasad prowadzenia gospodarki leśnej (art. 8 ustawy o lasach).

Przyjęte rozwiązania z zakresu użytkowania rębego nie zagrażają trwałości i stabilności lasów nadleśnictwa.

Następnym etapem wariantowania *Planu* była Narada Techniczno-Gospodarcza, podczas której akceptacji lub korekcie poddano:

- cele perspektywiczne i średniookresowe oraz sposoby ich realizacji dla nadleśnictwa, gospodarstw i poszczególnych drzewostanów;
- podział wg dominujących funkcji lasu oraz podział na gospodarstwa;
- etat użytkowania rębego i orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego oraz sposób użytkowania rębego i rębnie dla poszczególnych gospodarstw;
- zadania z zakresu hodowli lasu: zalesień, odnowień, pielęgnowania upraw i młodników, wprowadzania podszytów oraz melioracji leśnych;
- kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej oraz ubocznego użytkowania lasu i gospodarki łowieckiej;
- prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* jest wypadkową, rozwiązań alternatywnych.

B) Uzasadnienie zgodne z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem *Planu* przebiegały w sposób następujący:

09.06.2020 r. - zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- przystąpieniu do opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Smolarz na lata 2023 – 2032 wraz Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko tego planu,
- zwołaniu w dniu **10.07.2020 r.**, o godz. 9⁰⁰, w siedzibie Nadleśnictwa Smolarz, Klesno 3, 66 – 530 Drezdenko – posiedzenia Komisji Założeń Planu (KZP).
- możliwości udziału społeczeństwa w obradach KZP,
- zaproszeniu przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa na posiedzenie KZP,
- celu KZP (celem jest sformułowanie „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz zakresu projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000”).

10.07.2020 r. - odbyło się posiedzenie Komisji Założeń Planu (uczestniczyły 22 osoby). W jej wyniku na podstawie referatu nadleśniczego, koreferatu naczelnika właściwego w sprawach urządzania lasu RDLP w Szczecinie oraz referatu kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku zostały wypracowane założenia do sporządzenia projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko tego planu.

od 07.08.2020 r. do dnia 28.08.2020 r. - zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- przystąpieniu do opracowania projektu PUL;
- możliwościach zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko tego planu;
- sposobie i miejscu składania uwag oraz terminie – 21 dni;
- kto rozpatruje uwagi i wnioski.

Na tym etapie konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi do założeń do sporządzenia projektu PUL.

06.10.2020 r. – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie skierował wniosek do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. (ZU.6004.4.2020) o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji

wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Smolarz.

10.11.2020 r. – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko PUL dla Nadleśnictwa Smolarz (WPN-II.411.7.2020.WM).

07.05.2020 r. - w wyniku postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego została zawarta umowa nr ZU.271.3.2021 dot. opracowania projektu PUL dla Nadleśnictwa Smolarz wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

07.05.2020 r. – 01.12.2021 r. przeprowadzono prace terenowe związane z taksacją drzewostanów nadleśnictwa.

12-13.04.2022 r. – dokonano odbioru końcowego terenowych prac taksacyjnych.

15.05.2022 r. – zakończono prace terenowe związane z pomiarami na powierzchniach próbnych kołowych, dotyczące określenia miąższości drzewostanów nadleśnictwa.

18-20.05.2022 r. – przeprowadzono końcowy odbiór prac związanych z określeniem miąższości drzewostanów nadleśnictwa.

09.09.2022 r. – zgodnie § 125 obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- zwołaniu Narady Techniczno-Gospodarcze (NTG),
- możliwości udziału społeczeństwa w obradach NTG.

Ogłoszenie zawierało również zaproszenie, do udziału w NTG, kierowane do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochrona przyrody w lasach nadleśnictwa.

26.10.2022 r. - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza (uczestniczyło 29 osób). Przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco.

20.12.2022 r. - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z prośbą o zaopiniowanie projektu PUL dla Nadleśnictwa Smolarz na lata 2023-2032 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

13.01.2023 r. - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., pismem WPN-II.410.1.2023 pozytywnie zaopiniował przedstawiony projektu PUL dla Nadleśnictwa Smolarz na lata 2023-2032 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

21.12.2022 r. – Zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- wyłożeniu, w dniach **21.12.2022 r. – 11.01.2023 r.** ,do publicznego wglądu końcowej redakcji projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko;
- możliwościach zapoznania się z projektem PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko;
- sposobie i miejscu składania uwag oraz terminie – 21 dni;
- kto rozpatruje uwagi i wnioski.

Zgodnie z art. 55 ust.1 „Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”- Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie wziął pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinię organu, o których mowa w art. 57. W toku konsultacji społecznych nie wpłynęły uwagi wymagające ustosunkowania się.

31.01.2023 r. - Dyrektor RDLP w Szczecinie wystąpił do Dyrektora Generalnego LP z prośbą o przedłożenie Ministrowi Klimatu i Środowiska wykazu, proponowanych do uznania za ochronne, lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie PGL LP, położonych w Nadleśnictwie Smolarz, w obrębie leśnym Smolarz.

14.03.2023 r. – Minister Klimatu i Środowiska decyzją DLŁ-WGL.8101.5.2023.LP- uznał za ochronne lasy o powierzchni łącznej 18 254,30 ha, położone w Nadleśnictwie Smolarz, w obrębie leśnym Smolarz.

C) Ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji Planu – do monitorowania realizacji zadań określonych w piśmie Ministra właściwego ds. leśnictwa w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych:

- Inspekcja Lasów Państwowych – w ramach kontroli instytucjonalnej może przeprowadzać kontrole działalności jednostek organizacyjnych LP na polecenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, w tym kontrole okresowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP – przeprowadza kontrole instytucjonalne w ramach obowiązujących zarządzeń, w tym kontrole: przygotowawcze, problemowe, doraźne, sprawdzające.
- Wydziały merytoryczne RDLP – wykonują kontrole funkcjonalne w zakresie swojego działania.
- Nadleśnictwo – realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.
- Nadleśniczy – cały okres gospodarczy, którego dotyczy *Plan* (tj. lata 2023 – 2032) będzie poddany procedurze analizy gospodarki przeszłej z wykorzystaniem danych z „nowej” taksacji, wyników kontroli Inspekcji LP oraz Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Szczecinie jak również analiz Zespołu Ochrony Lasu.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów,
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych,

E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko -
nie prowadzono.

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

Reasumując:

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Smolarz na lata 2023-2032 wykonano zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania równoważą potrzeby ochrony środowiska, potrzeby społeczne i gospodarcze, a ich ocena dokonana przez ustawowe instytucje, jest pozytywna. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra właściwego ds. środowiska.

Krzysztof Sielecki
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
/podpisano elektronicznie/